

Kalaston muutokset Kaukajärvellä

Markku Nieminen

Puheenvuoro

Webinaari ”Kaukajärven hyväksi yhdessä” 6.5.2021

...aahuomion. Varsinkin kun
yisin voidaan käyttää jo varsin
ksinkertaisia varmoja ja halpoja
säysmenetelmiä. Hauki on
yös erikoisen taloudellinen ka-
siinä mielessä, että se monissa
rvissä muuntaisi arvokalaksi
ömällä talteen liian vähälle ka-
stukselle jäävää lyhytikäisenä
olevaa rikkakalaa, kuten sär-
pä, salakkaa, pikku ahventa,
ioretta jne. Runsas haukikanta
ipauttaisi rikkakalaa vähentäen
yös elintilaa arvokkaammille
loille, kuten lahnalle, säyneel-
suurahvenelle ym. luoden niil-
paremmat menestymismah-
llisuudet. Tästähän on olemas-
myöteisiä havaintoja.

ERKKI TIITOLA

Kahden kilon ahven

Hyvä ahvenpäivä, saattoi to-
deta tamperelainen autopelti-
seppä Jouko Mäkitalo sun-
nuntaisen pilkkimatkinsa jäl-
keen. Kaukajärvystä nousi viisi
kookasta ahventa. Suurin niistä
painoi 2 050 grammaa. Pienin
painoi 650 grammaa.

– Onneksi suurensin kairaa,
kun viime viikolla jouduin apu-
koukulla vetämään 1 600 gram-
maisen puoliväkisin pienestä
avannosta.

Mäkitalon superahvenet tuli-
vat mormuskalla, jossa oli sur-
viaisen toukka syöttinä. Pilkki-
kilpailut eivät suuremmin ole
häntä kiinnostaneet. Vain oman
firman kisoihin on mies osallis-
tunut.

– Kyllä tämänkokoisia ahve-
nia kelpaisi vetää arvokkaim-
missakin kilpailuissa. Niissä
vain ei taitaisi iso ahven sattua
kohdalle, Mäkitalo sanoo.

Aamulehti v. 1978

Kaukajärvi oli
kuuluisa suurista
ahvenistaan

Jouko Mäkitalon

kvintetti 650-2050g

Reijo Merta

Ahven 1930 g 50 cm

Talvi 1978

Ahvenet 1475 g ja 1550 g

31.3.1974 klo 11.00

Saamamiehenä

Teuvo Koskinen

Suurahvenet
olivat lihavia
Kaukajärvellä

1990-luvulla suurahvenet alkoivat vähentyä

Syynä voivat olla joku tai jotkut näistä:

- Ne on kalastettu vähiin ???
- Sopivan ravinnon puute petovaiheeseen (+15 cm) pääsemiseksi
- Kalataudit, loiset, stressi ?
- Lajinsisäinen kilpailu, pienikokoinen ahven lisääntynyt!
- Geneettinen perimä muuttunut, aikainen sukukypsyys ?
- Tai joku ekosysteemin muutos
- Viime aikoina suurahvenet ovat kuitenkin yleistyneet Suomessa!!!

Kalaston muutos Kaukajärvellä antaa viitteitä rehevöitymisestä

Lokakuun muikkukoekalastus antoi
saaliiksi runsaasti särkiä

Ei ainuttakaan muikkua!!!

Rehevöityminen ei näy Kaukajärvellä suoraan vedenlaadussa !!!

- Vedenlaatu ei ole muuttunut juuri lainkaan 1970-luvulta lähtien
- Alusveden hyvä happitilanne pitää katkat hengissä
- Näkösyvyys etenkin talvella hyvä, jopa 10 m.

- Sukeltajien mukaan näkyvyys syvällä heikentynyt
- Vesikasvillisuus lisääntynyt
- Sinilevääkin esiintynyt
- Särkikanta lisääntynyt

Suurahvenet eivät ole ainoita häviäjiä

- Lahna myös katoamassa, aiemmin harva, mutta suuri yksilökoko, jopa 4-5 kg
- Kuorekanta harventunut ??? Suuria yksilöitä jää verkkoon
- Siian istutukset eivät onnistu kuten aiemmin ??
- Made näyttäisi myös vähentyneen

Ilmastonmuutoksella omat vaikutuksensa

- Avovesikausi pidentynyt ainakin kuukaudella
- Kevätkutuiset hyötyvät aikaistuneesta kutuajasta
- Lämmintä vettä suosivat lajit hyötyvät pidentyneestä kasvukaudesta
- Viileän veden lajit kärsivät, made ja lohikalat

Uusi tuttavuus suutari lisääntyy nopeasti

- Suutaria ei aiemmin tavattu, mutta 2000-luvulla se putkahti Kaukajärveen
- Nousiko se lidesjärvestä Vuohenojaa pitkin vai toiko joku sen?
- Viihtyy länsipään matalassa vesikasvillisuuden seassa
- Pintasukeltajien suosittu pyyntikohde
- Hyötynyt selvästi ilmastonmuutoksesta

Kalaston ja vedenlaadun seuranta tärkeää!!!

- Kalastajat avainasemassa saaliiden seurannassa
- Tavoitteena koekalastus Nordic-verkoilla lähivuosina
- Istutusten varassa olevan siian kasvun seuranta
- Näkösyvyyden mittausta avovesiaikaan
- Vesinäytteenotto vähintään kaksi kertaa vuodessa
- Sukeltajien havainnot vuosittain
- Järven tilasta pitää olla ennalta huolissaan, muutosten tapahduttua ollaan jo tekemisen suhteen myöhässä!!!